

Ε. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Τους μαθητές, που πήραν μέρος στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» έτους 1997-1998, τους απασχόλησαν από τα θέματα, που υπάρχουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, τα ακόλουθα:

1. Αστυφιλία - Αποκέντρωση, 2. Δημόσια Διοίκηση, 3. Ισότητα φύλων, 4. Τύπος και Μ.Μ.Ε., 5. Δημόσια Ασφάλεια, 6. Αλλοδαποί, 7. Σωφρονιστικά Ιδρύματα, Φυλακές, 8. Δικαιοσύνη, 9. Κοινωνική Ανισότητα, 10. Αξιοκρατία - Αναξιοκρατία, 11. Πολιτική (Δημοκρατία - Πολιτικοί - Κόμματα), 12. Βουλευτές, Υπουργεία, Κυβέρνηση, 13. Πολιτικά δικαιώματα και 14. Βουλή των Εφήβων.

Παρατηρούμε ότι στη θεματολογία αυτού του έτους, σε σύγκριση με τον περασμένου, εμφανίζονται αντόνομα για πρώτη φορά τα θέματα Αλλοδαποί και Αξιοκρατία - Αναξιοκρατία, από τα οποία το πρώτο με σημαντική συχνότητα. Η σειρά των θεμάτων που θίγονται κατά φθίνουσα συχνότητα είναι η εξής:

Πολιτική, Αστυφιλία - Αποκέντρωση, Ισότητα φύλων, Τύπος και Μ.Μ.Ε., Αλλοδαποί, Βουλή των Εφήβων, Κοινωνική Ανισότητα, Πολιτικά δικαιώματα, Δημόσια Ασφάλεια, Δημόσια Διοίκηση, Αξιοκρατία - Αναξιοκρατία, Βουλευτές - Υπουργεία - Κυβέρνηση.

Η συχνότητα αναφοράς στα παραπάνω θέματα είναι ενδεικτική των ανησυχιών που έχουν οι νέοι, ή γενικότερα η ελληνική κοινωνία. Ο βαθμός πρόσληψης ή ο τρόπος αντιμετώπισης ανακλά το επίπεδο της κοινωνικοποίησης των νέων και γενικότερα της κοινωνίας, όπως και τις δυνατότητες που προσφέρουν προς αυτή την κατεύθυνση το εκπαιδευτικό μας σύστημα, η κοινή γνώμη, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή ο πολιτικός μας πολιτισμός.

Συνοπτικά κατά θέματα οι απόψεις που διατυπώνονται από τους μαθητές είναι οι εξής:

1. ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ - ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Κύρια αίτια της φυγής από την ελληνική ύπαιθρο και της εγκατάστασης στις πόλεις είναι η αναζήτηση σ' αυτές, κυρίως από τους νεότερους σε ηλικία, αποδοτικής απασχόλησης.
- Εκτός όμως από τους οικονομικούς συντρέχουν και άλλοι λόγοι: Στις μι-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

κρές κοινωνίες της υπαίθρου επικρατεί συντηρητισμός, η ζωή είναι μονότονη, λείπει η πολιτιστική ζωή και η ποιοτική ψυχαγωγία. Στη συνείδηση των νέων έχουν υπερισχύσει τα αστικά πρότυπα.

- Στην ύπαιθρο δεν έχει προχωρήσει ο εκσυγχρονισμός. Η εντύπωση είναι ότι υπάρχει εγκατάλειψη, ότι το κράτος παίρνει άδικα μέτρα για τους αγρότες. Οι τελευταίοι αισθάνονται απογοήτευση.
- Υπάρχει η ψευδαίσθηση ότι η ζωή στις πόλεις είναι εύκολη. Πολλοί ελκύονται από τη δυνατότητα να κινούνται ελεύθερα, χωρίς τον έλεγχο που αναπόφευκτα ασκείται από τη μικρή κοινωνία της υπαίθρου. Εξάλλου στην περιφέρεια οι ευκαιρίες για μόρφωση είναι μικρότερες, όπως και οι δυνατότητες υγειονομικής περίθαλψης ή οι κατάλληλοι χώροι άθλησης.
- Η φυγή από την ύπαιθρο έχει ως συνέπεια τον υπερπληθυσμό στις πόλεις. Η ύπαιθρος ερημώνεται.
- Στις πόλεις δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα απασχόλησης, ο άνθρωπος αλλοτριώνεται, οι αξίες περνούν κρίση, η βία και η εγκληματικότητα έχουν ανησυχητικές διαστάσεις.
- Είναι ζωηρή η εντύπωση ότι το κράτος αδιαφορεί για την ανάπτυξη της υπαίθρου και κυρίως των ακριτικών περιοχών, στις οποίες η επικοινωνία είναι δύσκολη.

β. Προτάσεις

- Η ανάπτυξη της περιφέρειας, των συνεταιρισμών, η ενίσχυση των αγροτών, η αποκέντρωση των υπηρεσιών και της βιομηχανίας.
- Ο προγραμματισμός και η εκτέλεση δημοσίων έργων, η βελτίωση του οδικού δικτύου, η πύκνωση της συγκοινωνίας.

Επίσης προτείνονται:

- Ο εκμηχανισμός της γεωργίας, η ενίσχυση της κτηνοτροφίας.
- Η παροχή κινήτρων για παραμονή και επανεγκατάσταση στην επαρχία.
- Η πολιτιστική αναβάθμιση και η ποιοτική ψυχαγωγία, η δημιουργία πνευματικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών χώρων.
- Η τουριστική ανάπτυξη.
- Η βελτίωση των υπηρεσιών υγείας.
- Η καλή λειτουργία των σχολείων, η ίδρυση περιφερειακών πανεπιστημιακών και τεχνικών σχολών.
- Η στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης και του νόμου «Καποδίστριας» πέρα από κομματικές σκοπιμότητες.
- Καλύτερη αστυνόμευση ιδιαίτερα των συνόρων, και η δημιουργία συνθηκών ασφάλειας.

Μεμονωμένα σχεδόν προτείνονται:

- Η ορθολογική αξιοποίηση των πόρων που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Η εγκατάσταση προσφύγων, π.χ. Ποντίων, στις ακριτικές περιοχές.
- Η εγκατάσταση βιομηχανιών στη Θράκη, για να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.
- Η σύσταση υπουργείων Ηπείρου και Δωδεκανήσου, όπως και η μεταφορά του Υπουργείου Γεωργίας στη Λάρισα κ.ά.

2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Από τη δημόσια διοίκηση λείπει ο προγραμματισμός και η οργάνωση, κυριαρχεί η γραφειοκρατία, η αναξιοκρατία, ο κομματισμός.
- Οι υπάλληλοι ταλαιπωρούν τους πολίτες, δεν τους σέβονται, δεν είναι παραγωγικοί.

β. Προτάσεις

- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των δημόσιων υπηρεσιών.
- Ενημέρωση και εξυπηρέτηση του πολίτη για να μην ταλαιπωρείται.
- Οικονομικά κίνητρα στους δημόσιους υπάλληλους.
- Κατάργηση της μονιμότητας και αυστηρότερος έλεγχος της παραγωγικότητας των δημοσίων υπαλλήλων.

3. ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ

α. Επισημάνσεις

- Το πρόβλημα της ανισότητας των δύο φύλων παραμένει και σήμερα έντονο.
- Η ισότητα πρέπει να κατακτηθεί από τη γυναίκα, για να δικαιωθεί η προσφορά της ανά τους αιώνες, οι αγώνες της για απόκτηση δικαιωμάτων μέσω του φεμινιστικού κινήματος και για να αρθεί η καταπίεση.
- Επισημαίνεται ακόμη ότι ιδιαίτερα στις μη αναπτυγμένες χώρες τα δικαιώματα των γυναικών παραβιάζονται.
- Ο αποκλεισμός των γυναικών από τα κέντρα λήψης των αποφάσεων.
- Η σεξουαλική παρενόχληση και οι βιασμοί γυναικών.
- Η έλλειψη ελεύθερου χρόνου για τις εργαζόμενες γυναίκες.
- Η μητρότητα γίνεται ζήτημα δευτερεύουσας πια σημασίας για τη γυναίκα.
- Η πατριαρχική δομή της οικογένειας, η αναχρονιστική νομοθεσία, η αδιαφορία τους κράτους και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο λειτουργούν εις βάρος των γυναικών.

β. Προτάσεις

Η εξάλειψη της άνισης μεταχείρισης της γυναίκας απαιτεί:

- Ανέβασμα του μορφωτικού επιπέδου.
- Παιδεία με ανθρωπιστικά ιδεώδη.
- Δραστηριοποίηση των φεμινιστικών οργανώσεων.
- Σωστή προβολή του ρόλου της γυναίκας από τα Μ.Μ.Ε.
- Αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου.
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον της πολιτείας για τη γυναίκα της επαρχίας.
- Συμμετοχή της γυναίκας στην πολιτική.
- Προστασία της εργαζόμενης γυναίκας και μητέρας.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Στράτευση της γυναίκας.
- Ίδρυση περισσότερων βρεφονηπιακών σταθμών.
- Αυστηρές ποινές για σεξουαλική παρενόχληση, ξυλοδαρμούς και βιασμούς γυναικών.
- Συνταξιοδότηση της γυναίκας νοικοκυράς.
- Κέντρα στήριξης των ανυπεράσπιστων γυναικών και των θυμάτων βιασμού.
- Σεμινάρια οικογενειακού προγραμματισμού.
- Λειτουργία ανεξάρτητου εθνικού συμβουλίου γυναικών.
- Κυρώσεις σε χώρες που καταπιέζουν τις γυναίκες.

4. ΤΥΠΟΣ Μ.Μ.Ε.

α. Επισημάνσεις

Θετική είναι η συμβολή του τύπου και των άλλων Μ.Μ.Ε. στην πληροφόρηση, στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, στην ψυχαγωγία και στην επικοινωνία μεταξύ των λαών. Έντονη όμως είναι η αρνητική κριτική που δέχονται: Συχνά παραπληροφορούν και αποπροσανατολίζουν, προβάλλουν τη βία, αρνητικά πρότυπα, προγράμματα χαμηλής ποιότητας, κακοποιούν τη γλώσσα, καλλιεργούν το ρατσισμό, εξυπηρετούν οικονομικά και κομματικά συμφέροντα, εκμεταλλεύονται τον ανθρώπινο πόνο, παραβαίνουν τη δημοσιογραφική δεοντολογία, επιδιώκουν να αυξήσουν την ακροαματικότητά τους με τρόπο, που κατεβάζει την ποιότητα και το επίπεδο των χρηστών τους. Συμβάλλουν με τη διαφήμιση στον καταναλωτισμό, στην κρίση των αξιών, υποβαθμίζουν τον άνθρωπο, δε σέβονται την ιδιωτική ζωή.

Εξίσου θετικός ή αρνητικός με τα άλλα μέσα μαζικής επικοινωνίας γίνεται και ο ρόλος του Internet.

β. Προτάσεις

- Διατύπωση και τήρηση κανόνων δεοντολογίας.
- Αναβάθμιση των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων. Αυτά να έχουν μορφωτικό, ψυχαγωγικό και πολιτιστικό περιεχόμενο.
- Προώθηση της εκπαιδευτικής τηλεόρασης.
- Επιμόρφωση γλωσσική κ.ά. των δημοσιογράφων.
- Κατάργηση των ιδιωτικών σχολών δημοσιογραφίας.
- Απεξάρτηση των Μ.Μ.Ε. από κύκλους συμφερόντων.
- Μείωση των διαφημίσεων.
- Κατάργηση των reality shows.
- Επαναπροσδιορισμός του ρόλου του Εθνικού Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου. Αυστηρές ποινές σε όσους παραβιάζουν τους κανόνες.
- Έλεγχος προγραμμάτων από ειδική επιτροπή.
- Καθορισμός του θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία της ιδιωτικής τηλεόρασης.
- Προβολή του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού από το Internet.

5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ

α. Επισημάνσεις

- Οι αλλοδαποί διασαλεύουν τη δημόσια τάξη.
- Διαφθορά στο αστυνομικό σώμα.
- Δυσπιστία των πολιτών, ανασφάλεια.
- Κατάχρηση εξουσίας των αστυνομικών οργάνων.
- Αδιαφορία της πολιτείας για τα προβλήματα των αστυνομικών.
- Οι αστυνομικοί, επειδή δεν τους επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το όπλο τους, κινδυνεύουν.
- Η ζωή των ανθρώπων κινδυνεύει από τα άγρια ζώα, που αφήνουν στην ύπαιθρο οι οικολόγοι.

β. Προτάσεις

- Ενίσχυση της αστυνομίας με σύγχρονο εξοπλισμό.
- Αξιοκρατική επιλογή των στελεχών της.
- Παροχή σύγχρονης εκπαίδευσης στους αστυνομικούς.
- Βελτίωση των σχέσεων αστυνομίας - πολιτών.
- Καλύτερη αστυνόμευση.
- Έλεγχος εισόδου αλλοδαπών, ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.
- Απέλαση λαθρομεταναστών.
- Δικαίωμα χρήσης από τους αστυνομικούς του όπλου τους.
- Απεξάρτηση της αστυνομίας από την πολιτική εξουσία.
- Τακτικός έλεγχος στα σώματα ασφαλείας.

6. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

α. Επισημάνσεις

- Ο αριθμός των αλλοδαπών στην Ελλάδα είναι μεγάλος. Η είσοδός τους είναι σχεδόν ανεξέλεγκτη.
- Οι αλλοδαποί, επειδή δε βρίσκουν εργασία, οδηγούνται στην εξαθλίωση. Αυτοί συντελούν στην αύξηση της εγκληματικότητας.
- Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού αλλοδαπών η ανεργία των Ελλήνων αυξάνει, δημιουργείται κλίμα ανασφάλειας, βρίσκει έδαφος η ξενοφοβία και ο ρατσισμός. Εξαιτίας της ανασφάλειας παρατηρείται μετανάστευση κατοίκων ορισμένων περιοχών. Προκαλούνται προβλήματα στον τουρισμό, μεταδίδονται ασθένειες.
- Η αστυνομία με τις δυνάμεις που διαθέτει, αδυνατεί να αστυνομεύσει αποτελεσματικά όλες τις περιοχές της χώρας.
- Επίσης παρατηρείται ότι οι αλλοδαποί γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης και ότι εκδηλώνεται ρατσιστική συμπεριφορά προς τους Βορειοηπειρώτες, οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα και στην εκπαίδευση των παιδιών τους.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

β. Προτάσεις

- Καλύτερη φύλαξη των συνόρων. Καλύτερη αστυνόμευση.
- Ενίσχυση της ελληνικής αστυνομίας.
- Οι αστυνομικοί να μπορούν να κάνουν χρήση του όπλου τους.
- Ενίσχυση της αυτοπροστασίας, άρνηση της αυτοδικίας.
- Να επιβάλλονται αυστηρότερες ποινές στους μεταφορείς λαθρομεταναστών.
- Διεθνής συνεργασία για την αντιμετώπιση του φαινομένου.
- Απέλαση λαθρομεταναστών και όσων διαπράττουν αδικήματα.
- Εκδίωξη όλων των μεταναστών.
- Άλλη άποψη: Να τους δοθούν ίσες ευκαιρίες από το κράτος και να καταβληθεί προσπάθεια για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.
- Να δοθεί οικονομική βοήθεια από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση στην Αλβανία.
- Να χορηγηθεί σε όλους τους αλλοδαπούς κάρτα εργασίας ύστερα από προγραμματισμό των αναγκών κατά περιοχές.
- Να υπάρξει κοινωνική πολιτική για τους αλλοδαπούς, να έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Η αντιμετώπισή τους να είναι ανθρώπινη. Ιδιαίτερη μέριμνα για τους Βορειοηπειρώτες.
- Προστασία των δικαιωμάτων των αλλοδαπών, τιμωρία όσων τους εκμεταλλεύονται.
- Φορολόγηση και στράτευση των αλλοδαπών.
- Χορήγηση ελληνικής υπηκοότητας σε αλλοδαπούς που διαμένουν πολλά χρόνια στην Ελλάδα.
- Να φροντίζουν οι ίδιοι τα παιδιά τους, για να μην επαιτούν στους δρόμους και στα φανάρια.

7. ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ - ΦΥΛΑΚΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Η φυλάκιση έχει περισσότερο εκδικητικό παρά διαπαιδαγωγικό χαρακτήρα. Η φυλακή εκπρέφει εγκληματίες παρά προετοιμάζει για κοινωνική επανένταξη. Αρνητική επίπτωση στους φυλακισμένους ασκεί και ο στιγματισμός και η κοινωνική προκατάληψη. Οι συνθήκες στις φυλακές είναι απαράδεκτες. Σ' αυτές γίνονται διακίνηση ναρκωτικών, σεξουαλικές παρενοχλήσεις και βιασμοί. Συνυπάρχουν βαρυποινίτες με άλλους κρατούμενους.
- Για τους ανήλικους κρατούμενους δεν υπάρχει ιδιαίτερη φροντίδα.
- Η συμπεριφορά, η μόρφωση και κατάρτιση των σωφρονιστικών υπαλλήλων δεν είναι η κατάλληλη.
- Οι συνθήκες που επικρατούν στις φυλακές και ο τρόπος αντιμετώπισης συντελούν στην αύξηση του αριθμού των εξεγέρσεων.

β. Προτάσεις

- Πρόληψη του εγκλήματος χάρη στη λήψη κατάλληλων μέτρων.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Εξυγίανση του σωφρονιστικού συστήματος.
- Πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού, όπως ψυχολόγων και εγκληματολόγων.
- Επιμόρφωση, αναβάθμιση του προσωπικού των φυλακών, αύξηση των αποδοχών του.
- Διαχωρισμός των κρατουμένων ανάλογα με το είδος της ποινής. Διαχωρισμός και των αλλοδαπών από τους Έλληνες.
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης.
- Κατασκευή νέων κτιρίων, απομάκρυνση των φυλακών από κατοικημένες περιοχές.
- Δημιουργική απασχόληση των φυλακισμένων.
- Λειτουργία σχολείων στις φυλακές, οργάνωση αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων.
- Έκτιση της ποινής σε έργα κοινής ωφέλειας, σε αγροτικές φυλακές, σε βραχονησίδες.
- Εξάρθρωση κυκλωμάτων.
- Ειδική μέριμνα για τις μητέρες και τους ανήλικους.
- Σεβασμός της προσωπικότητας του κρατουμένου.
- Διατήρηση του θεσμού των αδειών.
- Αντικατάσταση των αδειών με εκδρομές.
- Οι αλλοδαποί κρατούμενοι να εκτίουν την ποινή τους στην πατρίδα τους.
- Μέριμνα για την κοινωνική επανένταξη των αποφυλακισμένων.

8. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

α. Επισημάνσεις

- Οι νόμοι διασφαλίζουν τις ελευθερίες των πολιτών, επιτρέπουν την άσκηση ελέγχου στην εξουσία, δίνουν τη δυνατότητα συμμετοχής στα κοινά. Συχνά όμως ψηφίζονται για να ευνοηθούν οι ισχυροί, είναι αλληλοσυγκρουόμενοι και γριφώδεις. Μερικές φορές παραβιάζονται από την ίδια την πολιτεία.
- Η δικαιοσύνη ευθύνεται για την αύξηση των πράξεων βίας και της εγκληματικότητας.
- Η δικαιοσύνη δεν είναι αμερόληπτη, αθώνει εμπόρους ναρκωτικών, εκδίδει άδικες αποφάσεις, λειτουργοί της δωροδοκούνται.
- Ελλείψεις σε ικανούς δικαστικούς λειτουργούς.
- Κατάργηση της θανατικής ποινής.
Επιχειρήματα για την κατάργηση της θανατικής ποινής: Ανθρωπιστικοί λόγοι, ευκαιρία σωφρονισμού, δυνατότητα επανόρθωσης σε περίπτωση δικαστικής πλάνης, η επιβολή της δε μειώνει την εγκληματικότητα.
- Ελάχιστοι μαθητές τάσσονται υπέρ της επιβολής της θανατικής ποινής με κύρια επιχειρήματα ότι λειτουργεί αποτρεπτικά και ικανοποιεί το κοινό περί δικαίου αίσθημα.

β. Προτάσεις

- Η πρόληψη του εγκλήματος μπορεί να επιτευχθεί με ανθρωπιστική παι-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

δεία στο σχολείο, μεγαλύτερη φροντίδα της οικογένειας, ενδιαφέρον της εκκλησίας. Μόρφωση του πολίτη που πράττει το καλό από εσωτερική παρόρμηση και όχι από φόβο.

- Ικανοί δικαστές και υπουργός Δικαιοσύνης.
- Πιστή εφαρμογή των νόμων, έκδοση αμερόληπτων αποφάσεων.
- Άσκηση ελέγχου στους δικαστικούς λειτουργούς.
- Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας. Κατάλληλη ενημέρωση από τα Μ.Μ.Ε.
- Η ποινή να είναι ευκαιρία για έμπρακτη μεταμέλεια και όχι τιμωρία.
- Επαναφορά ή μη της θανατικής ποινής. Μερικοί επιμένουν στην ανάγκη επαναφοράς της για τους εμπόρους ναρκωτικών, τους βιαστές, τους προαγωγούς της παιδικής πορνείας, τους αδίστακτους δολοφόνους και για τις περιπτώσεις εσχάτης προδοσίας.

9. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

α. Επιστημάνσεις

- Οι ισχυροί του χρήματος επηρεάζουν τα Μ.Μ.Ε. και την πολιτική.
- Δεν υπάρχει κράτος δικαίου.
- Παρατηρούνται συμπτώματα ηθικής κρίσης.
- Παραβιάζονται τα δικαιώματα του παιδιού και των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Στις υπανάπτυκτες χώρες γίνεται μεγαλύτερη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

β. Προτάσεις

- Ανθρωπιστική παιδεία.
- Ισονομία. Να μην γίνονται κοινωνικές διακρίσεις.
- Κοινωνική μέριμνα για τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες.
- Έλεγχος για να μην παραβιάζονται τα δικαιώματα του παιδιού.
- Η πολιτεία και οι διεθνείς οργανισμοί να αγρυπνούν, ώστε να προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Οικονομική βοήθεια στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

10. ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ - ΑΝΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ

α. Επιστημάνσεις

- Είναι φανερό ότι δεν υπάρχει αξιοκρατία και στις δημόσιες υπηρεσίες ακολουθούνται αδιαφανείς διαδικασίες.
- Κυριαρχεί το ρουσφέτι και η οικογενειοκρατία.
- Η δημοκρατία υπομονεύεται.
- Υπάρχει διαφθορά.
- Πολλά μέλη της κοινωνίας περιθωριοποιούνται.

β. Προτάσεις

- Εξυγίανση της πολιτικής ζωής.
- Ανθρωπιστική παιδεία.
- Τήρηση των νόμων.
- Διαφάνεια και αντικειμενικότητα στις προσλήψεις.

11. ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ - ΚΟΜΜΑΤΑ)

α. Επισημάνσεις

- Κρίση του δημοκρατικού πολιτεύματος.
- Καχυποψία απέναντι στους πολιτικούς.
- Απώλεια πολιτικής συνείδησης, αδιαφορία ιδίως των νέων για τα κοινά. Παθητική, αδρανής στάση των πολιτών.
- Η πολιτική έγινε επάγγελμα, μέσα από το οποίο επιδιώκεται η ικανοποίηση συμφερόντων.
- Στην πολιτική ζωή επικρατεί αναξιοκρατία, υποκρισία, δημαγωγία, λαϊκισμός.
- Υπάρχει σήψη και διαφθορά στην πολιτική ζωή.
- Στην πολιτική ζωή κυριαρχούν τα κομματικά κριτήρια.
- Τα κόμματα δυσλειτουργούν.
- Η αντιπολίτευση παίρνει τη θέση της άρνησης.
- Οι πολιτικοί αλληλοκατηγορούνται.
- Μερικοί ανησυχούν για την πορεία της χώρας.
- Είσοδος νέων ανθρώπων στην πολιτική σκηνή.
- Δυσπιστία για το αδιάβλητο των εξετάσεων που διεξάγει το ΑΣΕΠ.

β. Προτάσεις

- Μέσα από την ανθρωπιστική παιδεία να καλλιεργούνται τα δημοκρατικά ιδεώδη, και η ελεύθερη πολιτική συνείδηση. Ενεργοποίηση του σχολείου και των πολιτών προς αυτή την κατεύθυνση.
- Συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- Διαφάνεια και αξιοκρατία.
- Συνεπείς και όχι δημαγωγοί πολιτικοί.
- Εξυγίανση των πολιτικών κομμάτων.
- Ενότητα των πολιτικών κομμάτων.
- Αναβάθμιση του ρόλου της Βουλής.
- Μεγαλύτερος έλεγχος στην κυβέρνηση.
- Προβολή των έντιμων βουλευτών.
- Οι βουλευτές να δρουν και να ψηφίζουν κατά συνείδηση χωρίς να λαμβάνουν υπόψη την κομματική πειθαρχία.
- Πληρέστερη ενημέρωση των πολιτών.
- Διενέργεια δημοψηφίσματος για σημαντικά θέματα.
- Όριο ηλικίας για τους πολιτικούς για να ανοίγεται ο δρόμος στους νέους.
- Σαφής διατύπωση και τήρηση των νόμων, κυρώσεις σε όσους πολιτικούς τους παραβαίνουν.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Θέσπιση ενιαίου πλαισίου εξωτερικής πολιτικής από όλα τα κόμματα.
- Προεδρική δημοκρατία.
- Αποσύνδεση των πολιτικών από τα οικονομικά συμφέροντα.
- Τα χρήματα που δίδονται στα κόμματα να διατεθούν για κοινωνικούς σκοπούς.
- Σωστή διαχείριση των κονδυλίων που λαμβάνουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Απουσιολόγιο στη Βουλή.

12. ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ, ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Καταλογίζεται αδιαφορία στους εκπροσώπους του λαού και στους ασκούντες εξουσία.
- Οι πολιτικοί αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων.
- Φανατίζουν μεταβάλλοντας τους πολίτες σε οπαδούς.
- Απογοήτευση των πολιτών από έλλειψη εμπιστοσύνης στους πολιτικούς.
- Είναι ασυμβίβαστο οι βουλευτές να νομοθετούν και να μετέχουν στην εκτελεστική εξουσία.
- Αποκαρδιωτική η μη συμμετοχή των βουλευτών στις συνεδριάσεις της Βουλής.
- Μόνο θεωρητικά υπάρχει δημοκρατία.

β. Προτάσεις

- Οι βουλευτές να δρουν με ειλικρίνεια και με γνώμονα την αξιοκρατία.
- Να μπουν νέοι άνθρωποι στη Βουλή και στα Υπουργεία.
- Να μειωθεί ο βουλευτικός μισθός.
- Να αυξηθούν οι επιτροπές της Βουλής. Να συσταθούν τρία τμήματα, ένα κεντρικό και δύο συμβουλευτικά.
- Η κυβέρνηση να απαρτίζεται από μέλη που δεν έχουν εκλεγεί.
- Πολίτευμα η Προεδρική Δημοκρατία.
- Δημιουργία Υπουργείου Νεολαίας.

13. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

α. Επισημάνσεις

- Τα πολιτικά δικαιώματα καταπατούνται και γι' αυτό κινδυνεύει το δημοκρατικό πολίτευμα.
- Η συνθήκη του Σένγκεν καταργεί τη θρησκευτική ζωή, καταργεί ελευθερίες και το ελληνικό σύνταγμα.
- Στα νησιά γίνεται καταπάτηση των θρησκευτικών δικαιωμάτων των καθολικών.
- Αρκετοί δείχνουν αδιαφορία για τα πολιτικά δικαιώματα και την κατοχύρωσή τους.

β. Προτάσεις

- Πρωτοβουλία διεθνών οργανισμών και πολιτών για την κατοχύρωση και προστασία των πολιτικών δικαιωμάτων.
- Ανθρωπιστική παιδεία.
- Ενημέρωση και υπεράσπιση από τα Μ.Μ.Ε.
- Καταπολέμηση των ολοκληρωτικών ιδεών.
- Θρησκευτική ελευθερία.
- Κινητοποίηση κατά της συνθήκης Σένγκεν, δημοψήφισμα για τις ηλεκτρονικές ταυτότητες, χριστιανική αγωγή.

14. ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

α. Επισημάνσεις

- Θεσμός σημαντικός και πρωτοποριακός.
- Αξιόλογο βήμα προς ανάπτυξη επικοινωνίας πολιτείας - νέων.
- Ενίσχυση της δημοκρατικής στάσης των νέων.
- Κίνδυνος εκφυλισμού του θεσμού λόγω αμφισβήτησης της διαδικασίας επιλογής (από την επιτροπή και τους βαθμολογητές).
- Οι πολιτικοί αδιαφορούν για τα οράματα των νέων.
- Η αξία του θεσμού είναι θεωρητική, καμιά πρόταση των εφήβων βουλευτών δεν αξιοποιείται.

β. Προτάσεις

- Να αναπτυχθεί ένας ουσιαστικός διάλογος ανάμεσα στους βουλευτές και τους έφηβους βουλευτές.
- Να πραγματοποιούνται οι προτάσεις των εφήβων βουλευτών.
- Η λειτουργία της Βουλής των εφήβων να είναι ετήσια.
- Αλλαγή των κριτηρίων επιλογής (από τους μαθητές ή από τους απόφοιτους).
- Ενίσχυση του θεσμού, με τη διάθεση χρημάτων.
- Τα κόμματα να λάβουν υπόψη το θεσμό.
- Ο θεσμός να επεκταθεί πέραν των ελληνικών συνόρων.
- Οι μαθητές να έχουν καλύτερη ενημέρωση για το θεσμό.
- Οι έφηβοι να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων για θέματα παιδείας.
- Ο χρόνος αγόρευσης των εφήβων βουλευτών να αυξηθεί.
- Ελεύθερη λειτουργία παρατάξεων στη Βουλή των Εφήβων.
- Τα δοκίμια των μαθητών να γράφονται στο σχολείο χωρίς προετοιμασία.